

MOSSÈN JOSEP

No voldria pas fer una nota necrològica. En primer lloc perquè ja es va fer el que calia sobre la mort de Mn. Josep Cruells al seu enterrament i també perquè allò que cal d'una persona i d'un capellà com ell, és prolongar-ne el record vivent.

El que és jo, si m'hi posés no me'n mouria de tenir-ne records: de rengle, personals, un darrere l'altre, un enfilall que s'estira des del moment de la seva arribada a Cantonigròs fins a una darrera conversa per telèfon, en què es proposava portar-nos la comunió l'endemà dissabte si la nit vinent li era més propícia o almenys no tan dolenta com l'anterior. Però com que la vida li anava per hores, no sols per nits, hagué de sotmetre's a la conveniència inajornable (però obstinadament ajornada per ell) de deixar Cantonigròs. Al cap de dos dies i definitivament.

D'Alpens, on va néixer, jo n'havia sentit a parlar pels metges i es va dir d'enviar-m'hi de convalescent de la tuberculosi, però van decidir-se per Cantonigròs, un altre dels llocs recomanables per als malalts als quals, com a medicina consolidada, convenien els bons aires, aliments segurs i tranquil·litat. Quan Mn. Josep Cruells, procedent de Gurb, a la Plana, fou designat rector de la parròquia, es trobà amb una petita població plena de vida, amb força jovent, una esplèndida Escola Parroquial, tres fondes i una bona estesa de devots estiuejants assentats (uns quants, sobretot, fermament) i alguns casals grans, amb existència antiga i pròpia.

Es trobà també amb el Concurs Parroquial de Poesia i Festa Literària del Collsacabra. Un dia a l'any, dins el programa de la Festa Major, dedicada al patró, Sant Roc, li calgué al nou mossèn presidir aquells actes. L'eminent bisbe de Vic, doctor Ramon Masnou, és del tot segur que tingué en compte aquest "detall" en escollir el nou rector i encarregar-li, no encolomar-li la gestió de l'afer. El Concurs ja havia assolit unes característiques que avui anomenaríem nacio-

nals. La tasca era de responsabilitat i de fermesa i per la seva desitjable, però arriscada, transcendència política, era delicada. Calia, això sí, estimar-la. Com li dolgué a Mn. Josep quan, per raons logístiques i de país, fou decidit de plegar, en complir-se els vint-i-cinc anys de la magnífica festa! Ho havia sentit com una iniciativa pròpia, parroquial i oberta. No com una tapadora. Església, llengua i cultura foren un pas assenyalat en la línia (per a no esmentar sinó la diòcesi de Vic) de Morgades, Torras i Bages i Ramon Masnou.

Mossèn Josep va arxivar amb tota cura la documentació generada pel Concurs i la va tenir a disposició dels estudiosos, començant pel treball (passat per ordinador) de Teresa Clota. Preguntat sobre el destí d'aquest arxiu, ric d'originals únics, va dir públicament que se'n fes el que jo cregués convenient. M'afa-

*Mossèn Josep, el dia del seu homenatge.
Foto: Carles Comella*

nyo a declarar que si és així, proposo que es porti a l'Arxiu Nacional de Catalunya, a Sant Cugat del Vallès.

No sé si des del seu poble d'Alpens, on no he estat mai, però sí que des de Gurb s'ha-

Tot el poble o en gran part assistí al seu comiat d'aquest món. Fins i tot molts que no l'acompanyaven, de temps, a la missa. Sabien que ell havia assistit als darrers moments de tots els cantonienques que l'havien demanat.

Sense distincions. La seva peculiar modèstia, el seu entendre el ministeri que exercia en una Església postconciliar, es revestia d'una caritat sincera i entenedora. Ho deixà dit: que tot el que tenia d'herència familiar volia que es tornés als seus. Volia morir pobre, com Verdaguer i sense flors al taüt. Preparat per a la mort d'aquest món, designà per escrit què volia que es cantés a les seves exèquies, des de les Benaurances a la "Invocació a la Verge de l'Alzina", obra senzilla i pura dels seus amics Mas i De Tera, del temps del Concurs. Es féu així, i en un envelat de Festa Major. Sense escarafalls, els quals no haurien escaigut al seu tarannà de sacerdot del nostre temps i a la seva pietat envers les festes humanes i populars, la qual li venia de la seva fe en Crist i de la seva confiança en la bondat que hi ha al fons de tots els éssers humans.

Crec que a Cantonigròs i a tot el Collsacabra deuen a Mn. Josep un record veraç i sincer, com ell l'hauria volgut: de tot cor.

Joan Triadú

*Mossèn Josep parlant amb unes nenes després de la cerimònia de la Primera Comunió.
Foto: Carles Comella*

via mirat a les diverses èpoques de l'any, els serrats inconfusibles que s'eleva al Collsacabra. Aleshores, jove encara, no podia saber que se'ls estimaria tant. Han estat el dossier de fons de la seva vida, acabada encara massa d'hora. El santuari de Cabrera va recuperar, amb ell, habitatge, camí de les altures i reverència. Déu li ho pagui.

